

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 135 (4 januari 2023) – www.roerkerken.nl

Zalig nieuwjaar!

Het aftellen is alweer begonnen, niet zozeer voor het nieuwe jaar, als wel voor de al eerder geplande maar op het laatste moment uitgestelde renovatie van de Roerbrug tussen St. Odiliënberg en Melick. Toen was 14 november de cruciale datum, nu 11 januari. Met het gebruikelijke aftellen is ook het inmiddels aangebroken nieuwe jaar 2023 begonnen. Het beloofde al de warmste oudjaarsavond ooit te worden en dat werd het ook: in onze provincie (Ell) werd halverwege de middag bijna 18 °C gemeten. Op valreep van oud en nieuw kwam echter ook het bericht vanuit het Vaticaan dat *“de 95-jarige emeritus-paus Benedictus XVI ... op zaterdag 31 december om 9.34 uur in zijn residentie in het Vaticaan klooster Mater Ecclesia (was) overleden. Benedictus XVI was paus van 2005 tot 2013. Daarna koos hij zelf voor een teruggetrokken leven”*. Vanaf maandagochtend 2 januari ligt het lichaam van de emeritus-paus in de Sint-Pieter opgebaard, zodat de gelovigen afscheid konden nemen. Al enkele dagen was de gezondheidstoestand van de emeritus-paus verslechterd door het vorderen van de leeftijd. Paus Franciscus zelf deelde het nieuws over de verslechterende gezondheid van zijn voorganger publiekelijk aan het einde van de laatste algemene audiëntie van het jaar, op 28 december. De paus nodigde de mensen toen uit te bidden voor de emeritus-paus, die *“erg ziek”* was, zodat de Heer hem zou troosten en steunen *“in dit getuigenis van liefde voor de Kerk tot het einde”*. De uitvaart is inmiddels vastgesteld op donderdagmorgen 5 januari. Daags ervoor, op woensdagmiddag 4 januari wordt er in de Roermondse kathedraal nog een Requiem-Mis voor zijn zielenrust gehouden.

officiële reacties op overlijden emeritus-paus Benedictus XVI

“Paus Benedictus XVI was een trouwe en moedige behoeder van het ‘depositum fidei’, de door God aan de Kerk toevertrouwde geloofsschat. Een echte man Gods en een paus naar Jezus’ hart is van ons heengegaan”, aldus kardinaal Eijk in een eerste reactie op het overlijden. Het pontificaat van paus Benedictus XVI duurde een korte tijd: van 2005 tot 2013. Hij was al 78 jaar toen hij deze nieuwe verantwoordelijkheid aanvaardde. Daarvoor was hij zo’n 25 jaar in Rome werkzaam als prefect van de Congregatie van de Geloofsleer. Eerder was hij als theoloog wereldwijd bekend als adviseur tijdens het Tweede Vaticaanse Concilie (1962-1965). Kardinaal Joseph Ratzinger, later paus Benedictus, heeft als toenmalig adviseur en kenner van Vaticanum II benadrukt dat dit Concilie geen breuk heeft veroorzaakt maar de continuïteit van het geloof in onze Kerk heeft bestendigd (‘hermeneutiek van de continuïteit’) ten dienste van haar zending in de wereld van vandaag, in het licht van de traditie. In deze overtuiging initieerde paus Benedictus rond de vijftigste verjaardag van de opening van Vaticanum II het Jaar van het Geloof in de wereldwijde Kerk. Mgr. Van den Hende, voorzitter van de Nederlandse Bisschoppenconferentie: *“Het ging paus Benedictus steeds om het geloof dat de liefde van Christus in ons versterkt. Geloof, zo stelde hij, vindt haar voltooiing in de liefde, zoals het sacrament van de doop voorafgaat aan de eucharistie en daarop gericht is (Boodschap veertigdagentijd 2013). Gesterkt door ons geloof en de viering van de sacramenten, mogen wij vanuit de ontmoeting met Christus die liefde verspreiden”*. Paus Benedictus schreef in 2009 in zijn encycliek Caritas in Veritate (Liefde in Waarheid) dat juist de liefde de rode draad is in de sociale leer van de Kerk. Geloof en liefde horen bij elkaar. Uiteindelijk was het paus Franciscus die in 2013 aan het begin van zijn

pontificaat de encycliek 'Lumen Fidei' (Licht van het Geloof) publiceerde. Deze tekst was in aanzet nog door paus Benedictus geschreven. Mgr. Van den Hende: *"Toen ik in 2006 door paus Benedictus tot bisschop was benoemd mocht ik hem in 2007 kort ontmoeten. In een uitwisseling van amper drie minuten getuigde hij opnieuw van zijn geloof dat wij als Kerk steeds de liefde van Christus nodig hebben. Hij zei: 'die Kirche lebt weil Gott die Kirche liebt' (de Kerk leeft omdat God de Kerk liefheeft) ...Van harte nodig ik allen uit om voor de zielenrust van paus Benedictus te bidden. Tevens spreek ik de hoop uit dat wij in en vanuit onze Kerk als leerlingen van Christus, naar het voorbeeld van paus Benedictus XVI, ook nu in ons dagelijks leven steeds opnieuw het geloof en de liefde die wij van Christus ontvangen hebben daadwerkelijk bij elkaar houden als bron en opdracht"*, aldus mgr. Van den Hende.

geestelijk testament emeritus-paus Benedictus XVI

Het nieuws van overlijden begon op oudjaarsdag langzaam maar zeker door te sijpelen. Diezelfde avond nog publiceerde het Vaticaan Benedictus' geestelijk testament dat hij al 29 augustus 2006 opstelde: *"Als ik in dit late uur van mijn leven terugkijk op de decennia die ik heb doorkruist, zie ik allereerst hoeveel reden ik heb om te danken. Bovenal dank ik God zelf, de gever van alle goede gaven, die mij het leven gaf en mij door allerlei verwarringen leidde; die mij steeds weer oprichtte toen ik begon weg te glijden, die mij steeds weer het licht van zijn gelaat gaf. Achteraf zie en begrijp ik dat zelfs de donkere en moeilijke stukken van dit pad voor mijn heil waren en dat Hij mij juist daar goed heeft geleid. Ik dank mijn ouders, die mij in moeilijke tijden het leven schonken en met hun liefde een prachtig huis voor mij bouwden, dat tot op de dag van vandaag als een helder licht door al mijn dagen schijnt. Het heldere geloof van mijn vader leerde ons kinderen te geloven en stond vast als gids te midden van al mijn wetenschappelijke kennis; de oprechte vroomheid en grote vriendelijkheid van mijn moeder blijven een erfenis waarvoor ik haar niet genoeg kan bedanken. Mijn zus heeft mij tientallen jaren onbaatzuchtig en vol vriendelijkheid gediend; mijn broer heeft altijd de weg voor mij gebaad met de scherpzinnigheid van zijn oordelen, met zijn krachtige vastberadenheid en met de opgewektheid van zijn hart; zonder dit altijd doorgaan en meegaan zou ik de juiste weg niet hebben kunnen vinden. Ik dank God uit de grond van mijn hart voor de vele vrienden, mannen en vrouwen, die Hij altijd aan mijn zijde heeft geplaatst; voor de medewerkers in alle fasen van mijn pad; voor de leraren en studenten die Hij mij heeft gegeven. Ik vertrouw ze allemaal dankbaar toe aan zijn goedheid. En ik dank de Heer voor mijn prachtige huis in de Beierse uitlopers van de Alpen, waarin ik steeds weer de pracht van de Schepper zelf mocht zien doorschijnen. Ik dank de mensen van mijn vaderland dat ik telkens weer de schoonheid van het geloof mag ervaren. Ik bid dat ons land een land van geloof blijft en ik vraag u, beste landgenoten, om uw geloof niet te laten afleiden. Ten slotte dank ik God voor al het moois dat ik heb mogen ervaren op de verschillende etappes van mijn reis, maar vooral in Rome en in Italië, dat mijn tweede thuis is geworden. Aan allen die ik onrecht heb aangedaan, vraag ik uit de grond van mijn hart om vergeving. Wat ik eerder zei over mijn landgenoten, zeg ik nu tegen allen die aan mijn dienst in de Kerk zijn toevertrouwd: Houd stand in het geloof! Wees niet in de war! Vaak lijkt het alsof de wetenschap - enerzijds de natuurwetenschappen, anderzijds het historisch onderzoek (vooral de exegese van de Heilige Schrift) – onweerlegbare inzichten te bieden heeft die strijdig zijn met het katholieke geloof. Ik ben van veraf getuige geweest van de veranderingen in de natuurwetenschap en heb gezien hoe schijnbare zekerheden wegsmelten tegen het geloof, geen wetenschap bleken te zijn maar filosofische interpretaties die slechts schijnbaar tot de wetenschap behoren - net zoals het geloof, uiteraard in dialoog met de natuurwetenschappen, de grenzen van de*

reikwijdte van zijn uitspraken en dus zijn eigenlijke aard beter leerde begrijpen. Al 60 jaar volg ik de weg van de theologie, in het bijzonder van de bijbelwetenschappen, en heb schijnbaar onwrikbare stellingen zien instorten met de veranderende generaties, die slechts hypothesen bleken te zijn: de liberale generatie (Harnack, Jülicher, enz.), de existentialistische generatie (Bultmann, enz.), de marxistische generatie. Ik heb gezien en zie hoe, uit de wirwar van hypothesen, de rede van het geloof is ontstaan en opnieuw ontstaat. Jezus Christus is waarlijk de Weg, de Waarheid en het Leven - en de Kerk, in al haar tekortkomingen, is waarlijk Zijn Lichaam. Tot slot vraag ik nederig: bid voor mij, opdat de Heer mij ondanks al mijn zonden en tekortkomingen tot de eeuwige woningen toelaat. Aan allen die aan mij zijn toevertrouwd, dag na dag, gaat mijn hartelijk gebed uit”.

Adellijke grootgrondbezitters in 19^e en 20^e eeuw (II) - van der Renne

In Herkenbosch behoorde de familie Van der Renne tot de grootgrondbezitters. Deze familie had zich in de achttiende eeuw vanuit Eindhoven in Roermond gevestigd. De familie werd in de adelstand verheven met de titel ridder. In 1821 had de Roermondse Jan Karel van der Renne (1769-1827) het landgoed Daelenbroek gekocht van Frederik Joseph de Meer d' Osen (1785-1869) wiens grootvader Frederik Victor de Meer d' Osen (1691-1765) het op zijn beurt in 1727 weer gekocht had uit de nalatenschap van Jan Ernest von Rollingen (de Raville) die op 28 juli 1716 op Daelenbroek overleed. Naar het graf van baron Frederik Joseph de Meer d' Osen, die naast eigenaar van Daelenbroeck ook eigenaar en bewoner van kasteel Osen was (daar waar zich thans het sluizencomplex tussen Heel en Linne bevindt), werd afgelopen jaar nog op het kerkhof van Heel gezocht, omdat er in het dorp nog altijd verhalen de ronde doen over een goedgevulde grafkelder die zich onder een zware steen zou bevinden. Maar dat even tussen haakjes. Toen Jan Karel van der Renne in 1821 Daelenbroeck kocht was er van het eigenlijke kasteel weinig meer over. Bij de opname van het kadaster in 1844 staat Jan Karels zoon Prosper Marie François van der Renne de Daelenbroeck (1802-1842) op als eigenaar van het landgoed; ook was hij op dat moment eigenaar van de Schurenhof in Vlodrop. Hij was sinds 1834 gehuwd met (de uit Roermond afkomstige) Rosalie Michiels van Verduijnen (1805-1885). Vlak daarvóór, in het voorjaar van 1842 was hij echter in Brussel overleden, 40 jaar oud. Zijn weduwe zou hem echter ruim 43 jaar overleven. Zij kwam in de zomer van 1885 op Daelenbroek te overlijden, 79 jaar oud. Daarmee kwam Daelenbroek in bezit van zijn zoon, ridder Amedé van de Renne de Daelenbroeck (1835-1904), sinds 1872 gehuwd met barones Alice le Bailly de Tillegem (1848-1908). Hij voegde in 1890 zowel de Hammerhof in Herkenbosch als Genhof in Melick als zijn bezit toe (gekocht van de gravinnen Marie en Luise von Rottenham [Schöndeln]). Ze woonden weliswaar in Brugge, maar kwamen voor tijdelijk verblijf vaker naar Daelenbroek. Na het overlijden van ridder Amedé van der Renne zou Daelenbroek nog lang onverdeeld bezit van de familie blijven, d.w.z. van zijn weduwe en zijn dochters Marie van der Renne (1873-1964), sinds 1901 gehuwd met baron Charles Gillès de Pélichy (1872-1958) en Cécile van der Renne (1878-1949), sinds 1902 gehuwd met Stanislas van Outryve d' Idewalle (1871-1959). Na het overlijden van baron Charles Gillès de Pélichy in de zomer van 1958 schonk zijn weduwe Daelenbroek in 1964 aan dochter Marie Josèphe Gillès de Pélichy (1907-1999), sinds 1929 gehuwd met graaf Antoine de Looz-Corswarem (1906-1993) die sinds 1948 het kasteel van Hoogveld in het Belgische Aalter bewoonden. Graaf Antoine en zijn vrouw Marie verkochten kasteel Daelenbroek, dat met name ten gevolge van de tweede wereldoorlog tot een ruïne was geworden, op 29 juni 1972 aan Pieter ter Berg (1913-1998), *“geboren 21 maart 1913, directeur eener B.V. te Laren”*. Met veel liefde en zorg zette Ter Berg zich in om Daelenbroek weer in zijn oude

luister te herstellen ('De Vrijheerlijkheid en de Vrijheren van Daelenbroeck te Herkenbosch' [1977]). Na twintig jaar eigendom van Ter Berg te zijn geweest zette hij zijn 'tweede huis' in Herkenbosch weer te koop. Het werd in 1992 gekocht door apotheker Jérôme Dolmans (1942-2020) uit Zeist (zie Roerkerknieuws 8), die het kasteel volledig bouwkundig en archeologisch liet onderzoeken (1994-1997) en naar het voorbeeld van de 18e-eeuwse tekening van Jan de Beyer een nieuwe woontoren liet bouwen. In 1998-1999 werden de resten van de hoofdburcht geconsolideerd, gerestaureerd en gereconstrueerd. Bij die gelegenheid werden de kelders geschikt gemaakt voor horeca-doeleinden ('Kastelen in Limburg' [2005] blz.239). wordt vervolgd

Personalia

Op woensdag 4 januari j.l. werd vanuit de St. Matthiaskerk van Posterholt **Wilhelmus Henricus (Wim) Daamen (1959-2022)** begraven. Geboren en getogen in Roermond vestigde hij zich in 1985 samen met zijn uit India (Bombay) afkomstige vrouw Antu (Jenny) Gracias (1945-2007) aan de Winkelweg in Posterholt. Wim verdiende de kost bij Philips, later (via de gemeente) bij zwembad de Roerdomp en uiteindelijk bij Q-Park in Roermond. Nadat Jenny begin 2007 ten gevolge van een nierziekte vroegtijdig was overleden, hertrouwde Wim in 2008 met de van oorsprong Nigeriaanse Grace Obabueki. Ondanks de geboorte van dochter Benita in 2009 leed zijn huwelijk met Grace enkele jaren later toch schipbreuk. Hoewel Grace en Benita naar elders verhuisden bleef de relatie goed en keek hij uit naar de vakanties die Benita bij hem doorbracht. Hij sukkelde toch al een hele tijd met zijn gezondheid, vooral sinds hij afgelopen zomer zijn heup had gebroken. Toch kwam zijn overlijden op woensdag 28 december j.l. totaal onverwacht. Hij is maar 63 jaar mogen worden. Na de uitvaartdienst legden we hem bij zijn eerste echtgenote op Ter Borgh te rusten.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl